

Uchwała nr III/11/2014
Rady Miejskiej w Chmielniku
z dnia 30 grudnia 2014 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2015 roku.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 roku poz. 594 z późniejszymi zmianami) oraz art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 roku poz. 124) Rada Miejska w Chmielniku uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Chmielniku

Sławomir Wójcik

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA

NARKOMANII W MIEŚCIE I GMINIE

CHMIELNIK

NA ROK 2015

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku, podstawę o działaniu w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia.

Dla miasta i gminy Chmielnik podstawę działania stanowi Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii realizowany z Ochrony Zdrowia: 851, zwalczanie narkomanii: 85153.

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym.

Narkomania powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego, a zwłaszcza emocjonalnego młodych ludzi.

Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, szkolnych, prawnych a także zdrowotnych. Jednym z nich jest wystąpienie tzw. zespołu uzależnienia, a także ostrych i przewlekłych chorób, w tym zakażenia wirusem HIV.

Narkomania jest przyczyną tragedii wielu młodych ludzi i ich rodzin. Stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia społeczeństwa.

**DIAGNOZA STOPNIA ZNAJOMOŚCI,
SKALI ZAŻYWANIA ORAZ POSTAW WOBEC ŚRODKÓW
ODURZAJĄCYCH PRZEZ UCZNIÓW
GMINY CHMIELNIK
PRZEPROWADZONA W 2011 ROKU**

WSTĘP

Zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami odurzającymi jest szczególnie ważnym i niepokojącym zjawiskiem. Wymaga ono diagnozowania i podejmowania środków zaradczych. Celem przedstawionych w poniższym opracowaniu badań była próba określenia obszaru zagrożenia oraz rozmiaru badanego zjawiska. Ważne było uzyskanie informacji na temat obecności substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi uczących się w szkołach na terenie miasta i gminy Chmielnik, powodów ich zażywania oraz sposobów ograniczenia zjawiska uzależnień w środowisku szkolnym i formy pomocy.

Badania zostały przeprowadzone przez specjalistę psychoterapii uzależnień w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z preliminarzem wydatków na rok 2011, pkt. III.

Populację objętą badaniem stanowili uczniowie szkoły podstawowej (kl. VI), gimnazjum i Zespołu Szkół Nr 3 (liceum ogólnokształcące, technikum hotelarskie, technikum budowlane, ZSZ - technolog robót wykończeniowych w budownictwie).

Ogółem przebadano 827 uczniów, w tym odrzuconych zostało 218 ankiet. Zinterpretowanych zostało 609 ankiet. Spośród nich brało udział 310 dziewcząt – 50,9% badanych i 299 chłopców – 49,1% badanych:

1. *Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku (klasy szóste) - 79 uczniów: 43 dziewcząt i 36 chłopców;*
2. *Publiczne Gimnazjum w Chmielniku im. Gen. Kazimierza Tańskiego – 337 uczniów: 85 dziewcząt i 152 chłopców;*
3. *Zespół Szkół Nr 3 (Liceum Ogólnokształcące, Technikum Hotelarskie, Technikum Budowlane, ZSZ - technolog robót wykończeniowych w budownictwie): 193 uczniów: 82 dziewcząt i 111 chłopców.*

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ

Od początku lat dziewięćdziesiątych obserwujemy w naszym kraju znaczny wzrost rozmiaru problemów związanych z zażywaniem narkotyków . Szybko rosło rozpowszechnianie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji odurzających wśród młodzieży. Rosły szybko wskaźniki regularnego używania narkotyków powodującego poważne problemy. Zwiększyła się podaż narkotyków i ich dostępność. Na początku problem dotyczył głównie dużych miast, obecnie obserwowany jest również w małych miejscowościach.

Deklarowane przez młodzież naszego miasta spożycie narkotyków jest znacząco niższe, niż uzyskane w badaniach ESPAD, jednak nie znaczy to, że problem nie dotyczy młodzieży uczącej się na terenie miasta i gminy Chmielnik:

- 6,6 % ankietowanych przyznało się do kontaktu z narkotykami.
- Wraz z wiekiem rośnie liczba uczniów, którzy stwierdzają, że 6 % ankietowanych przyznało się do kontaktu z narkotykami zażywali środki odurzające: 13 – latkowie 0,1% 14 – latkowie – 0,5 %, 15 – latkowie – 1,2%, 16 - latkowie – 3,3% .
- 4,5% ankietowanych mówiło o swojej inicjacji w zażywaniu środków odurzających, najwięcej uczyniło to w wieku 15 – 16 rokiem życia .
- Najczęstszym powodem sięgania po środki odurzające jest „stres” i „chęć zaimponowania w środowisku”, kolejne to „trudności w nauce” i „problemy osobiste”.
- Najczęstszymi sytuacjami, w których młodzież sięga po narkotyki jest dyskoteka, spotkania z rówieśnikami , w chwili bezradności, na ostatnim miejscu są następujące sytuacje: „uroczystości rodzinne”, „przerwy w szkole” oraz „dobrze napisana klasówka”.

Większość dzieci rozumie, że środki odurzające są szkodliwe. Większość ankietowanych w każdej ze szkół stwierdza, że ważne jest uczestnictwo w zajęciach profilaktycznych dotyczących zażywania narkotyków i palenia papierosów, oraz wiedzy na temat szkodliwości używania środków psychoaktywnych .

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że 93,4 % uczniów wszystkich szkół nie potwierdziło kontaktu z środkami psychoaktywnymi.

Niepokojącym zjawiskiem jest natomiast sięganie młodzieży po nikotynę, aż 104 uczniów (17,1%) - prawie trzykrotnie więcej uczniów przyznało się do palenia papierosów niż do narkotyków ; (32 dziewczyny i 72 chłopców) ze wszystkich szkół .

- Wraz z wiekiem rośnie liczba uczniów, którzy stwierdzają, że palili papierosy: 12 – lat (i mniej) – 1,7% , 13 – latkowie – 2,5%, 14– latkowie – 2,5%, 15 – latkowie – 4,6 %, 16 – latkowie (i więcej lat) – 6,1% .

- Najczęstszym powodem sięgania młodzieży po papierosy według ankietowanych jest „stres” , „chęć zaimponowania w środowisku” , kolejne to „bo taka jest moda”.
- Najczęstszymi sytuacjami, w których młodzież sięga po papierosy są „przerwy w szkole”, „spotkania z rówieśnikami” , na ostatnim miejscu badani podają: „uroczystości rodzinne”, oraz „ z okazji dobrze napisanej klasówki”.

W powyższych odpowiedziach można zaobserwować niepokojące zjawisko dotyczące palenia papierosów podczas przerw między lekcjami. Okazuje się, że szkoła nie zawsze jest miejscem, w którym przestrzegane są obowiązujące normy i zasady. Młodzież pomimo znajomości własnych praw i obowiązków często je łamie i lekceważy.

Jedynym skutecznym działaniem w walce z narkomanią i wszystkimi innymi uzależnieniami jest profilaktyka, czyli zapobieganie problemom zanim one wystąpią.

Czynnikami chroniącymi są:

- Poczucie więzi z otoczeniem pozwalające skutecznie radzić sobie w sytuacjach trudnych.
- Zachowania kształtuje się i utrwała na skutek modelowania czyli obserwacji i naśladowania osób ważnych: rodziców, rówieśników, postaci kultury masowej.
- Dostarczenie przekonujących informacji może przeciwdziałać sięganiu przez odbiorców po środki uzależniające.
- Zachowania problemowe pozwalają młodzieży, w sposób patologiczny, realizować ważne zadania rozwojowe i zaspokajać potrzeby. Umiejętność osiągnięcia celów i zaspokajania potrzeb w konstruktywny sposób zmniejsza ryzyko podejmowania zachowań destrukcyjnych.
- Włączenie młodego człowieka do grup realizujących pozytywne cele przeciwdziała podejmowaniu zachowań ryzykownych.

Przeciwdziałanie narkomanii i innym uzależnieniom (w tym paleniu papierosów) należy włączyć w szerszy program przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

- ◆ Przy współpracy ze szkołami i policją, diagnozować i monitorować na bieżąco stopień zagrożenia uzależnieniami dzieci i młodzieży naszego miasta.
- ◆ Monitorować realizowane na terenie miasta programy profilaktyczne, które powinny:
 - być elementem programu promocji zdrowia,

- integrować działania na wielu poziomach: zmian: w otoczeniu, pomocy indywidualnej, opieki nad rodziną, zajęć edukacyjnych w szkołach, alternatywnych propozycji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych
- być opracowane, a jeśli to możliwe również prowadzone przez profesjonalistów (szczególnie bezpośrednio dotyczące terapii i edukacji z zakresu uzależnień).
- ◆ Wspierać szkoły w realizacji programów prozdrowotnych i profilaktycznych oraz zajęć pozalekcyjnych.
- ◆ Organizować pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez:
 - działalność informacyjną,
 - wspieranie rodzin,
 - wspieranie klubów i świetlic opiekuńczo- wychowawczych.
- ◆ We wszystkich działaniach współpracować z instytucjami i organizacjami naszego miasta działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Pod pojęciem używania narkotyków rozumie się stosowanie w celach innych niż medyczne różnorodnych środków farmakologicznych czynnych, zakazanych przez prawo międzynarodowe. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Pomimo tych trudności oczywiste jest, że narkotyki są przyczyną istotnego obciążenia chorobami, a ich konsumpcja rośnie w wielu krajach, w tym również w Polsce.

Informacji o rozmiarach narkomanii rozumianej jako uzależnienie, bądź używanie narkotyków w sposób rodzący poważne problemy dostarczają dane statystyczne instytucji zajmujących się problemem narkotyków.

I. Głównym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków przez młodzież Gminny Chmielnik oraz związanych z tym problemów.

Cel główny realizowany będzie w czterech obszarach:

- Profilaktyka
- Leczenie, rehabilitacja i ograniczenie szkód zdrowotnych
- Ograniczenie podaży
- Badania, monitoring, ewolucja.

Cele szczegółowe:

- Ograniczenie wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków przez młodzież szkół w gminie,
- Wspieranie działań mających na celu zapobieganiu przestępczości związanej z używaniem narkotyków,
- Ograniczenie chorób związanych z używaniem narkotyków,
- Pomoc uzależnionym w readaptacji społecznej i zawodowej,
- **Utrzymanie poprawy stanu zdrowia u osób poddanych leczeniu i rehabilitacji.**

Cel główny:

Ograniczenie używania narkotyków i problemów z tym związanych przez młodzież Gminy Chmielnik.

Cel szczegółowy:

Zredukowana liczba nowych przypadków narkomanii wśród młodzież gminy Chmielnik.

Rezultaty:

1. Zorganizowanie czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej.
2. Podniesienie wiedzy młodzieży i nauczycieli na temat narkomanii.
3. Poniesienie poziomu wiedzy społecznej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Działania:

1. Świetlica opiekuńczo-wychowawcza dla dzieci z rodzin dotkniętych patologią społeczną oraz z rodzin problemowych.
2. Cykl programów profilaktycznych dotyczących problematyki narkotykowej dla nauczycieli i uczniów wszystkich szkół na terenie Miasta i Gminy Chmielnik .

3. Koncerty i prelekcje dotyczące problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych w szkołach.
4. Świetlica opiekuńczo-wychowawcza dla młodzieży w Chmielniku.
5. Konsultacje psychologiczne dotyczące problematyki narkotykowej.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z zajęć świetlic opiekuńczo-wychowawczych.
2. Liczba wdrożonych programów profilaktycznych.
3. Liczba zorganizowanych koncertów i prelekcji w szkołach.
4. Liczba wydatków w urzędzie gminy przeznaczonych na przeciwdziałanie narkomanii.
5. Liczba przeszkolonych nauczycieli.
6. Liczba młodzieży korzystającej z zajęć świetlicy opiekuńczo-wychowawczej.

Źródło weryfikacji:

1. Dane ze szkół na temat liczby młodzieży biorącej udział w programach profilaktycznych, koncertach i prelekcjach, przeszkolonych nauczycieli.
2. Statystyka prowadzona przez świetlice opiekuńczo-wychowawcze.

Założenia i ryzyko:

Niewystarczająca liczba oraz kwalifikacje osób odpowiedzialnych za realizację działań profilaktycznych i edukacyjnych.

II. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczenia szkód zdrowotnych poprzez rozwój specjalistycznych placówek i programów.

Rezultaty:

Większa dostępność porad profesjonalistów w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczenia szkód zdrowotnych w zakresie narkomanii.

Działania :

1. Konsultacje psychologiczne i terapeutyczne z osobami zagrożonymi uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w Punkcie Informacyjno Konsultacyjnym ds. Profilaktyki i Uzależnień.

Wskaźniki:

Liczba osób korzystających z porad psychologa, liczba udzielonych porad.

Źródła weryfikacji:

Dane statystyczne prowadzone przez konsultantów.

Założenia i ryzyko:

Niewystarczająca liczba oraz kwalifikacje osób prowadzących konsultacje.

III. Ograniczenie dostępności narkotyków dla indywidualnych użytkowników

IV. Zahamowanie wzrostu przestępczości związanej z narkotykami

V. Zachowanie wzrostu przemytu narkotyków na rynku lokalnym

Rezultaty:

Zmniejszona liczba przestępstw związanych z narkotykami.

Działania:

Współpraca z Policją, Sądem Rejonowym w Busku- Zdroju (wydział III Rodz. I Niel.), Kuratorami sądowymi, Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy (XII Odział Odwykowy), Poradnią Zdrowia Psychicznego w Chmielniku, Komisariatem Policji w Chmielniku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i pedagogami szkolnymi w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych.

Wskaźniki:

Liczba przestępstw związanych z narkotykami.

Źródła weryfikacji:

Opracowanie bazy danych przez policję na temat liczby przestępstw związanych z narkotykami.

Założenia i ryzyko:

Brak współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Chmielniku

Sławomir Wójcik

**PRELIMINARZ WYDATKÓW ZWIĄZANYCH
Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANI W MIEŚCIE
I GMINIE CHMIELNIK
w roku 2015**

-
- I. Konsultacje psychologiczne w zakresie szkodliwości palenia papierosów przez młodzież w placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Chmielnik. Realizacja programów, koncertów i prelekcji dotyczących problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych w szkołach (szkoła podstawowa, gimnazjum, szkolnictwo ponadgimnazjalne).

RAZEM 1 800,00 zł

- II. Wynagrodzenie psychologa, specjalisty terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych w Punkcie Informacyjno Konsultacyjnym ds. Profilaktyki i Uzależnień w Chmielniku.

RAZEM 3 200,00 zł

- III. Koszty związane z funkcjonowaniem świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dla młodzieży w Chmielniku, w tym doposażenie, zakup materiałów dydaktycznych, wydatki bieżące oraz wspomaganie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

RAZEM 13 000,00 zł

- IV. Przeprowadzenie profesjonalnej diagnozy dotyczącej stanu problemów narkotykowych na terenie Miasta i Gminy Chmielnik

RAZEM 2 000,00 zł

ŁĄCZNA SUMA: 20 000,00 zł

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Chmielniku

Sławomir Wójcik

